

Hospodářská soutěž v EU

II. Zneužívání dominance

ESF MU, Brno

12. 11. 2007

JUDr. Michal Petr

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

Struktura prezentace

- I. Dominantní postavení [82 TEC]
 1. Pojem *dominantní postavení*
 2. *Analýza tržní síly*
 3. Zneužívání dominantního postavení

Dominantní postavení (čl. 82 TEC)

Se společným trhem je neslučitelné, a proto zakázané,
pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy,
aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na společném trhu nebo jeho podstatné části

Pojem *dominantní postavení*

85/76 Hoffmann – La Roche

- „podnik je v situaci, kdy může bránit existenci účinné soutěže na relevantním trhu,
- tedy jestliže mu je dána možnost chovat se vůči svým konkurentům, svým odběratelům a konečně i vůči spotřebitelům ve významné míře nezávisle.“

Analýza tržní síly

Dominantní postavení se odvozuje od tržní síly

- tržní podíl (viz)
- hospodářská a finanční síla
- překážky vstupu a překážky expanze
- stupeň vertikální integrace
- struktura trhu – tržní podíly ostatních soutěžitelů, relativní tržní podíly
- dřívější protisoutěžní jednání, ...

Tržní podíl

- Velikost podílu
 - Nad **75 %** - silná domněnka existence dominance
 - Cca **60 – 65 %** + výrazný odstup ostatních konkurentů – domněnka existence dominantního postavení
 - **40 – 45 %** - nutno důkladně šetřit ostatní kritéria
- Nutnost dynamického pohledu a sledování tržních podílů konkurentů a tendencí jejich vývoje

Kolektivní dominantní postavení

- na oligopolních trzích (omezený počet soutěžitelů, transparentnost, podobné tržní podíly)
- tři podmínky prokázání (*T-342/99 Airtours*):
 - transparentnost
 - udržitelnost v čase (odvetné opatření)
 - chybějící silná reakce ze strany spotřebitelů či konkurentů
- minimální aplikační zkušenosti

Zneužívání dominance

Zakázáno nikoliv dominantní postavení, ale jeho *zneužívání*

- koncept „*zvláštní odpovědnosti*“ dominanta – nesmí jednat způsobem, který je přípustný u nedominanta
- ordoliberalní přístup – dominant má jednat způsobem, jako by jím nebyl

Formy zneužívání

- vylučovací (*exclusionary*): omezování soutěže (konkurence), e.g.:
 - odmítnutí obchodování
 - predátorské ceny
- vykořisťovací (*exploitative*): těžení výhod ze závislosti ostatních podniků a spotřebitelů, e.g.:
 - nepřiměřené ceny
 - vázání

Demonstrativní výčet

- přímé nebo nepřímé vynucování **nepřiměřených** nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;
- **omezování výroby**, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;
- uplatňování **rozdílných podmínek** vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;
- podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme **další plnění**, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.

Další příklady „ze života“

Český TELECOM – „bundling“

RWE Transgas – rozdělení trhů

Microsoft – informace o interoperabilitě (WG), vázání
WMP

Jednání „*quite life*“ (Škoda automobilová)

Odmítnutí uzavřít smlouvu bez udání důvodu (Eurotel)

Přístup na nádraží (ČSAD Liberec)

Omezení dodávek závislému odběrateli (VPO)